BİLDİĞİM SAVAŞ

General George S. Patton

Çeviren: P. Kur. Alb. Dr. Görkem Durak

HARP
SANAT

BİLDİĞİM SAVAŞ
General George S. Patton

Harp Sanat©
www.harpsanat.com
harpsanat@matbumedya.com
0850 304 22 03
Yayıncı Sertifika No 28740

Genel Müdür: Emrah Çelik
Genel Yayın Yönetmeni: Özgür Türkoğlu
Çeviri: Dr. Görkem Durak
Editör: Süleyman Kayhan
Uzman İnceleme: Cumhur Erentürk
Mizanpaj: Yusuf Efe
Kapak Tasarım: Yusuf Efe

1. Basım, İstanbul, Nisan 2026
ISBN: 978-625-9664-18-7
Tilki Kitap Matbaa / İstanbul
Matbaa Sertifika No: 48138

Harp Sanat Yayınevi tarafından baskıya hazırlanan eserlerin hukuki sorumluluğu tamamen yazara aittir.

BİLDİĞİM SAVAŞ

(EMEKLİ ALBAY PAUL D. HARKİNS'İN AÇIKLAMALARIYLA BERABER)

ÇEVİREN
P. KUR. ALB. DR. GÖRKEM DURAK

General George S. Patton

İÇİNDEKİLER

HARP SANAT YAYINEVİNİN YAYIN ESASLARI 7
ÇEVİRENİN NOTU 9
Haritalar 19
GİRİŞ 21
BİRİNCİ BÖLÜM 25
AFRİKA VE SİCİLYA'DAN AÇIK MEKTUPLAR 25
"MEŞALE" HAREKÂTI 25
Kuzey Afrika 26
29 Ekim 1942 26
Başkomutan ve Kurmay Heyetinin General Nogues ve Fas Sultanına Ziyareti 30
Sultan'ın Yıldönümü 34
Kazablanka'da Amerikalı ve Fransız Kayıplar Anısına Ağıt Ayini 38
General Nogues ile Öğle Yemeği – Rabat, Fas 40
Koyun Festivali Rabat'ta Düzenlendi 41
Sultan'ın Kazablanka Ziyareti 45
Marakeş Ziyareti ve Yaban Domuzu Avı 49
Tunus'ta Düzenlenen Zafer Geçit Töreni 54
Araplar Üzerine Notlar 59
1. Zırhlı Kolordu Karargâhında Düzenlenen Tören 62
"HUSKY" HAREKÂTI 65
Sicilya'nın İşgali 66
Palermo'nun Ele Geçirilmesi 71
Sicilya Seferi'ne İlişkin İlave Görüşler 76
MISIR'A UÇUŞ 83
KUTSAL TOPRAKLAR 85
MALTA 90
İKİNCİ BÖLÜM 95
"OVERLORD" HAREKÂTI 95
Fransa Seferi, Avranche, Brest'ten Mossel'e 96
Moselle Hattı'nın Zorlanması 132
Taşkın 132

Metz'in Ele Geçirilmesi ve Saar Seferi 153
DUA 168
Bastogne–St. Vith Seferi– "Bulge" 174
Bulge 175
SONUÇLAR: 184
Eyfel'den Ren Nehri'ne ve Trier'in Ele Geçirilmesi 204
Birçok Nehir ve Pasif Savunma 205
Koblentz'in Ele Geçirilmesi ve Pfalz Seferi 225
Sonun Başlangıcı 226
Ren Nehri'nin Zorlanması, Frankfurt-Am-Main ve Mulde Boyunca 234
Ren Nehri, Ren Nehri, Alman Ren Nehri 235
Tuna Nehri'ni Geçip Çekoslovakya ve Avusturya'ya Giriş 261
Son Toparlanma 262
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM 279
DÜŞÜNCELER 279
Düşünceler ve Öneriler 279
Personele İlişkin 279
Küçük Birlik Taktikleri 284
Savaş Taktikleri 288
Çeşitli Notlar 291
Komuta 292
Genel 301
Maaşımı Hakkediyorum 304
Ek A "Meşela" Harekâtı 321
Ek B II. Kolordunun Kuruluşu 321
Talimatlar 322
Bir Ordunun Kuruluşu 340
Aslî Personel Listesi 341
3. Ordu ile Birlikte Görev Yapan Tümenler 342

HARP SANAT YAYINEVİNİN YAYIN ESASLARI

Harp Sanat Yayınevi, şanlı Silahlı Kuvvetlerimizde yıllarca görev yapmış olan emekli bir subay tarafından ülkemizdeki askeri tarih çalışmalarına katkı sağlamak için 2021 yılında kurulmuştur. Bilimin ışığını rehber edinen Yayınevimiz, Atatürkçü bir çizgide, bağımsız yayıncılık faaliyetlerinde bulunmayı temel ilke edinmiştir. Yayınevimiz, yayımlayacağı nitelikli eserlerle ülkemizde askeri tarih alanında hissedilen eksikliği gidermeyi amaçlamaktadır.

Bilindiği üzere toplumların tarihi incelendiğinde askerlikle ilgili hususların siyasi, sosyal ve kültürel alanlara doğrudan veya dolaylı etkilerinden söz edildiği görülmektedir. Bu etkilerin tespit ve değerlendirmesinin, günümüze ve hatta geleceğe bakan yönlerinin ortaya konulmasının fert ve devlet ölçeğindeki gelişime önemli katkılar sağlayacağı üzerinde durulmaktadır.

Sosyal bilimlerde askerî konulara ağırlık veren çalışmalar, Birinci Dünya Savaşı sonrasında önem kazanmaya başlamıştır. Zamanla genel tarih araştırmaları içinde kendine özgü bir anlayışa dönüşerek askerî tarih adı altında toplanan bu alandaki çalışmalar, Batı'da XXI. yüzyılda büyük bir hız kazanmışsa da Türkçe literatürde ne yazık ki henüz arzu edilen seviyeye ulaşamamıştır.

Karakter ve kültür kodlarımızda var olan askerliğe ve ona dair çalışmalara ivme kazandırılarak bu alandaki eksikliğin nitelikli eserlerle giderilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Aksi hâlde bu boşluğun akademik olmayan, ideolojik birtakım amaçlarla, bilgi ve belgeye dayanmayan yorumlarla ve popülist eserlerle doldurulması başka sorunları da beraberinde getirecek, ortak tarih bilincinin oluşumuna zarar verebilecektir.

Yayınevi olarak bu bilinçle, imkânlarımız nispetinde faydalı çalışmalar ortaya koymayı arzu ediyoruz. Bu alandaki akademisyen ve yazarlarla koordineli çalışmalar yürüterek akademik, tarafsız ve güvenilir kaynaklardan oluşan yerli ve yabancı nitelikli eserlerle okuru buluşturmak istiyoruz. Kuramsal kaynaklardan edebî eserlere kadar geniş bir yelpazede yapacağımız yayınlarla, askerliği meslek olarak benimseyenlerin yanında askerî tarihe ilgi duyan herkese hitap

eden akademik ve edebî eserler ile başvuru koleksiyonu oluşturmaya çaba sarf edeceğiz.

Tarihin tozlu raflarında unutulmaya yüz tutmuş, sandıklarda kilitli kalan hatıraların, yazma eserlerin, baskısı tükenmiş kitapların; Yükseköğretim kurumlarında büyük emekler verilerek hazırlandıktan sonra atıl kalan değerli çalışmaların gün yüzüne çıkarılması için atacağımız adımlarla, bu türdeki yayınların ve disiplinler arası müşterek akademik çalışmaların artmasında teşvik edici bir rol üstlenmek istiyoruz.

Askerlik mesleğinin ilgi sahası içinde önemli bir yer tutan yönetim, liderlik, strateji ve organizasyon konularıyla yeni modellere ilham verecek çalışmaları okurla buluşturmayı da hedefliyoruz.

Askerî geleneklerin oluşturulması, geliştirilmesi ve sürdürülmesi amacıyla özellikle tarihe mal olmuş komutan ve stratejistlerin düşünce ve tecrübelerinin sonraki nesillere aktarılmasına hizmet edecek biyografi ve hatıratlarının yanında tenkit ve kritiklerini yayınlamayı amaçlıyoruz.

Harp tarihinin konuları dışında kalan ancak yazarı veya işlediği konu itibariyle daha çok sosyal tarihin ve edebiyatın alanına giren eserlerin yayınlanmasının da önemli bir boşluğu dolduracağına inanıyoruz.

Her safhasını akademik bir titizlikle takip edeceğimiz, editörlük çalışmalarına önem vereceğimiz yayınlarımızda Türk Dil Kurumunun Yazım Kılavuzu'nda belirtilen esaslar çerçevesinde hareket edeceğiz.

Faydalı olabilmek niyet ve gayretiyle...

ÇEVİRENİN NOTU

Elinizdeki kitap, II. Dünya Savaşı'nın en etkili ve tartışmalı komutanlarından biri olan General George S. Patton, Jr.'ın kendi kaleminden çıkan hatıralarını içermektedir. Patton, yalnızca askeri dehası ve sahadaki atılganlığıyla değil, aynı zamanda sivri dili, sert disiplini ve sarsılmaz kararlılığıyla da tarih sahnesinde kendine özgü bir yer edinmiştir. Bu metinler, yalnızca bir savaş komutanının gözünden harekât kararlarını ve cephe gerçeğini değil, aynı zamanda bir askerin iç dünyasını, harp anlayışını ve liderlik felsefesini de açığa çıkarır.

Çeviri sürecinde, metnin tarihsel bağlamına sadık kalmak, askerî terimlerin özgün anlamlarını korumak ve Patton'ın karakterine yansıyan özgün üslubu mümkün olduğunca Türkçeye aktarmak temel önceliğim oldu. Anlatımda yer yer karşılaşılan ham, doğrudan ve yer yer polemikçi ifadeler, dönemin ruhunu ve Patton'ın kişiliğini yansıttığı için korunmuştur. Patton'ın cümlelerindeki her bir duygu Türkçeye aktarılırken hissedilmesine özellikle özen gösterilmiştir.

Okuyucunun bu satırlarda yalnızca bir generali değil, aynı zamanda bir çağın ruhunu, profesyonel askerliğin sınırlarını ve savaşın insana dair yönlerini de görmesini umuyorum.

P. Kur. Alb. Dr. Görkem Durak

ESER HAKKINDA DEĞERLENDİRME

Bildiğim Savaş, General George S. Patton, Jr.'ın İkinci Dünya Savaşı süresince yaşadığı askerî tecrübeleri, komuta sorumluluklarını ve savaşın insani yönüne dair gözlemlerini birinci elden aktardığı önemli bir hatırat metnidir. Eser, yalnızca bir askerin savaş günlüğü değil, aynı zamanda bir stratejistin zihinsel haritasını, bir liderin karar alma reflekslerini ve bir dönemin askerî kültürünü yansıtan otobiyografik bir belgedir.

Eserde dikkat çeken ilk unsur, Patton'ın kendine özgü liderlik tarzının, anlatının tümüne sinmiş olmasıdır. Disipline verdiği önem, inisiyatif kullanma konusundaki cesareti ve savaşın doğasına dair yaklaşımı, onu dönemin diğer Amerikan komutanlarından ayıran temel nitelikler olarak öne çıkmaktadır. Patton, askerî liderliği yalnızca emir-komuta zincirinin işletilmesi olarak değil, örnek olma, moral yükseltme ve psikolojik dayanıklılığı inşa etme süreci olarak da değerlendirmektedir. Bu yönüyle eser, savaş liderliğine dair kuramsal çalışmalara sahadan özgün katkılar sunabilecek niteliktedir.

Hatırat, taktik ve stratejik planlamadan lojistik zorluklara, müttefik ilişkilerinden askerî hiyerarşide yaşanan rekabete kadar çok boyutlu bir içeriğe sahiptir. Patton'ın 3. Ordu Komutanı olarak görev yaptığı dönemde, özellikle Normandiya Çıkarması sonrası Avrupa'daki ilerleyişi, Almanya sınırına kadar uzanan harekâtı ve Ardenler Taarruzu süresince verdiği kararlar, askeri tarih veya harp tarihi açısından birincil kaynak değerindedir. Patton'ın komutanlık anlayışını belirleyen "hız", "taarruz" ve "baskın" unsurları, özellikle "kaya çorbası planı" gibi metaforlarla somutlaştırılarak okuyucuya sunulmaktadır.

Eserdeki anlatım, zaman zaman hamasi bir tonda ilerlese de, savaşın yıkıcılığı, askerî sorumluluğun ağırlığı ve cephedeki insani trajediler açık bir şekilde yansıtılmıştır. Patton'ın yer yer kendi komutanlarına ve siyasi otoriteye yönelik eleştirileri, onun bağımsız düşünme eğilimini ve savaşın sadece taktiksel değil, aynı zamanda kurumsal ve siyasi yönleriyle de iç içe geçmiş yapısını ortaya koyar. Bu yönüyle eser, yalnızca bir savaş anlatısı değil, aynı zamanda ordu-siyaset ilişkisine dair bir değerlendirme metni olarak da okunabilir.

Patton'ın yer verdiği yazılı emirler, konuşmaları ve saha gözlemleri, özellikle askerî teşkilat yapıları, savaş ahlâkı, disiplin anlayışı ve motivasyon konularında çağdaş literatüre katkı sağlayabilecek örnekler sunmaktadır. "Savaş yorgunluğu", "disiplin zaafı" ve "görev ahlâkı" gibi meselelerin ele alınış biçimi, dönemin askerî psikolojisine ve liderlik etiğine dair fikir vermektedir.

Sonuç olarak *Bildiğim Savaş*, harp tarihi, stratejik düşünce, liderlik ve askerî etik alanlarında çalışan araştırmacılar için hem tarihî hem de düşünsel bir referans metin niteliğindedir. General Patton'ın şahsında birleşen liderlik, cesaret ve zaman zaman tartışmalı düşünceler, bu hatıratı yalnızca dönemin bir tanıklığı olmaktan çıkararak askerî strateji dünyasına kalıcı bir katkı hâline getirmiştir.

P. Kur. Alb. Dr. Görkem Durak

GEORGE S. PATTON'IN KISA BİYOGRAFİSİ

George S. Patton III (1885-1945), İkinci Dünya Savaşı sırasındaki liderliğiyle tanınan önde gelen bir ABD Ordusu generaliydi. Virginia Askerî Enstitüsü ve West Point mezunu olan Patton, eskrimde üstün başarı göstermiş, "Patton Kılıcı"nı tasarlamış ve 1912 Olimpiyatları'nda modern pentatlon branşında yarışmıştır.

Patton ilk kez Pancho Villa Seferi'nde (1916) muharebeye katılmış ve daha sonra I. Dünya Savaşı sırasında zırhlı birlik komutanlığı yapmıştır. Zırhlı savaş doktrininin geliştirilmesinde kilit rol oynamıştır. II. Dünya Savaşı'nın başında 2. Zırhlı Tümeni yönetmiş ve Torch Harekâtı'nda (Kuzey Afrika) ve Sicilya'nın işgalinde ABD kuvvetlerine komuta etmesiyle ünlenmiştir. Fortitude Harekâtı'nda ve 3. Ordu Komutanı olarak Avrupa'nın kurtarılmasında kritik roller oynamıştır. Ardenler Taarruzu (Bulge Muharebesi) ve Nazi Almanya'sına girilmesi sırasındaki liderliği askerî kariyerini güçlendirmiştir.

Patton'ın savaş sonrası Bavyera'daki askerî valilik görevi, tartışmalı açıklamaları nedeniyle kısa sürmüştür. 15. Orduya komuta etmek üzere yeniden atanmış ancak Aralık 1945'te bir otomobil kazasının ardından ölmüştür. Agresif taktikleri, ilham verici konuşmaları ve cesur kişiliğiyle tanınan Patton, askerî tarihte karmaşık bir kişilik olmaya devam etmektedir. Hayatı ve kariyeri 1970 yapımı "Patton" adlı biyografik filmde ölümsüzleştirilmiştir.

ÇEVİRMEN'İN KISA BİYOGRAFİSİ

Dr. Görkem Durak, Hacettepe Üniversitesinden ekonomi alanında doktora (2024) ve aynı kurumdan ekonomi alanında yüksek lisans derecesine (2016) sahiptir. Lisans eğitimini Kara Harp Okulunda tamamlamış, Kara Harp Akademisinde Savunma ve Güvenlik Çalışmaları alanında uzmanlaşmış ve kurmay subay olarak mezun olmuştur (2019). İyi derecede İngilizce ve orta düzeyde Fransızca bilmekte olup akademik ilgi alanları kurumsal ekonomi, ekonomik kalkınma, güvenlik ve askerî tarih konularına odaklanmaktadır. Profesyonel uğraşlarının yanı sıra voleybol oynamaktan ve doğa yürüyüşlerinden de keyif almaktadır.

Can Sıkıcı Haberler

28 Temmuz 1944'te General Patton'a, o sırada Avrupa Kıtası'nda bulunan 3. Ordu birliklerinin emir komutası verildi.

1. Ordu 26 Temmuz'da St. Lô'ya doğru ilerlemeye başlamıştı. Müteakip günlerde ivme kazanan harekât, General Patton'ın 1 Ağustos'ta 3. Orduyu Bretanya Yarımadası'na çıkarmasıyla doruğa ulaştı.

3. Ordu birlikleri iki hafta içinde geri çekilen Alman birliklerini Lorient ve Brest limanlarına sürmüş ve Loire Nehri'ni Angers'e kadar temizlemişti. 3. Ordunun doğuya doğru ilerleyişi Paris'i atlayarak ve Reims, Verdun ve Commercy'ye ulaşmıştı.

Ağustos sonunda Alman birlikleri geri çekilmeye başlamıştı. Bu noktada, General Patton, Siegfried Hattı[1]'nı takviye edilmeden kesmek maksadıyla doğuya doğru hızlı bir ilerleyiş için harekât tasarısını sundu. Bradley bu fikre sıcak bakıyordu ama SHAEF[2], yani Müttefik Sefer Kuvveti Yüksek Karargâhı aynı fikirde değildi.

Hem yakıt hem de mühimmat olmak üzere tüm ikmal malzemeleri 1. Ordunun kuzeye ilerleyişinde kullanılacaktı, dolayısıyla Patton'ın 3. Ordusunun hareket edecek yakıtı yoktu; bu durum General Bradley'nin moralini ciddi şekilde bozmuştu.

"O zamanlar bunun savaşın en önemli hatası olduğunu düşünüyordum."

"Kılıcımı kutsal yolculuğumda yerime geçecek olana, cesaretimi ve becerimi de onu elde edebilecek olana veriyorum. Yaptıklarım ve yara izlerim, şimdi beni ödüllendirecek olan O'nun savaşlarında mücadele ettiğime tanıklık etsin diye yanımda taşıyorum".

Böylece karşıya geçti ve diğer tarafta bütün borazanlar onun için çaldı.

Yolcunun İlerleyişi

---

1 Ç.N.: Siegfried Hattı: II. Dünya Savaşı'nda Fransız Maginot Hattı'nın karşısına (eski Alman İmparatorluğu'nun batı sınırı boyunca) uzanan hattır. Bu isimdeki ilk hat I. Dünya Savaşı'nda Almanya tarafından biraz daha batıda inşa edilmişti.

2 Ç.N.: Supreme Headquarters Allied Expeditionary Force.

Teşekkürler

Bir editörün işi kolay değildir, özellikle de bu editör aynı zamanda bir eş ise. Bu kitabın yayına hazırlanmasında birçok dostumun yardımını minnettar bir içtenlikle kabul ediyorum. Savaş boyunca eşimin Kurmay Başkanı Yardımcısı olan Albay Paul D. Harkins'e verdiği bilgiler ve dikkatli araştırmaları için ve eşimin zamanımızın en büyük askeri biyografi yazarı olarak onurlandırdığı Douglas Southall Freeman'e Bildiğim Savaş'a yazdığı giriş için özellikle teşekkür borçluyum.

Beatrice Ayer Patton

Haritalar

Kuzey Afrika Seferi–Fransız Kuzeybatı Afrika 28

3. ABD Ordusu Birliklerinin 1–14 Ağustos 1944 Tarihleri Arasındaki Konum ve Hareketleri..... 119

3. ABD Ordusunun 15 Eylül 1944'e Kadar Konumu ve Hareketi ve 25 Eylül 1944 Taktik Resmi 150

Taarruzun Yeniden Başlaması — 8 Kasım, 1 ve 19 Aralık 1944 Tarihlerinde 3. ABD Ordusu'nun Hareketi ve Cephe Hattı 172

3. ABD Ordusu Birliklerinin Hareketi, Bastogne–St. Vith Harekâtı ve 22 Aralık 1944, 1 ve 31 Ocak 1945 Tarihlerindeki Cephe Hattı..... 199

3. ABD Ordusu Ana Unsurlarının Yer Değiştirmesi ve 22 Aralık Tarihli Cephe Hattı 211

Nihai Harekât "Eiffel'den Ren'e" – 1 Şubat, 1 ve 13 Mart 1945 Tarihindeki Cephe Hattı..... 230

Koblenz'in Ele Geçirilmesi ve Pfalz Harekâtı – 13 Mart ve 22 Mart 1945 Tarihindeki Cephe Hattı..... 252

Ren Nehri'nin Zorlanması, Frankfurt ve Mulde Nehri'nin Aşılması – 22 Mart, 31 Mart, 2 Nisan, 21 Nisan 1945..... 285

3. ABD Ordusu Tümenlerinin Hareketi (1–9 Mayıs 1945) ve 9 Mayıs 1945 Tarihindeki Düşman Durumu: Tuna Nehri'nin Geçilmesi ve Çekoslovakya ile Avusturya'ya Giriş..... 301

GİRİŞ

General George S. Patton, Jr. Temmuz 1942'den 5 Aralık 1945'e, yani ölümcül kazasından dört gün öncesine kadar eksiksiz bir günlük tutmuştur. Günlükleri bazen savaşın heyecanı ve coşkusu hala üzerindeyken yazılmıştır. Her zaman samimi, sık sık eleştirel ve zaman zaman iğneleyicidirler, ancak asla kendisiyle aynı fikirde olmayan kişileri lanetleme anlamında acımasız değildirler. Günlüğün ruhu, 1944–45 kışında Ardenler'e kar düşmeden önce, kesintisiz ve cüretkâr bir taarruzun savaşı sona erdireceğine inanan bir komutanın ruhudur. Böyle bir taarruzun önündeki her engel aşılmalıydı; buna karşı çıkan her lidere taarruzun neden başarılı olamayacağını göstermesi için meydan okunmalıydı; sessizlik ya da muhalefet Patton'ın gözünde aşırı ihtiyat ya da Mihver Kuvvetlerine taviz olarak görünüyordu.

General Patton'ın günlüğüne hâkim olan ton o kadar belirgindir ve ülkesine derin bir bağlılık taşıdığı o kadar nettir ki, tarihçiler tarafından yanlış anlaşılması mümkün değildir. Ancak General Patton, kelimeleri de tıpkı ateş gücü gibi, hızlı ve kesin sonuçlar almak için kullandığından; günlüğündeki bazı ifadeler, aslında yeteneklerini takdir ettiği kişilerin duygularını incitebilir. Günlükte Patton'ın kendisinin de sert bir şekilde ve ona göre haklı olarak eleştirdiği liderlere birden fazla atıf vardır; ancak aynı kişiler haksızlığa uğradığında ya da Patton'ın eylemlerinde haklı olduğunu düşündüğü başkaları tarafından suçlandığında, anında onların savunucusu olur. Bütün bunlar zaman içinde açıkça görülecektir. Şimdilik, Bayan Patton'ın 1942–45 yıllarına ait günlüğün yayınlanması konusunda danıştığı askeri yazarlar, günlüğün yayınlanmaması gerektiği konusunda kendisiyle aynı görüştedir.

General Patton Bildiğim Savaş'ı yazmamış olsaydı, bu karar 1944–45 Batı Avrupa harekâtı çalışmalarına zarar verebilirdi. Patton bu küçük kitabı düşmanlıkların sona ermesinden sonra kaleme almış ve ayrıntılar için büyük ölçüde günlüğünden yararlanmıştır. Anlatının bazı sayfaları neredeyse kelimesi kelimesine günlüğün metnidir, kişisel referanslar azaltılmış veya ortadan kaldırılmıştır. General'in kendisi de günlükten alıntılar yaptığı için, günlüğün diğer kısımlarının da bu kitaba dâhil edilmesi olasılığı göz önünde bulundurulmalıydı. Bu durum özellikle, günlükte bu metinde olduğundan

çok daha kapsamlı bir şekilde ele alınan Bulge Muharebesi'nin anlatımı için geçerliydi. Tecrübeler, günlükten çıkarılan bölümlerin dâhil edilmesinin okuyucuyu yanıltabileceğini ve bu bölümlerin tam olarak basılmasının, General Patton'ın masasında günlüğü varken Bildiğim Savaş'ı yazarken yapmamaya karar verdiği şeyi yapmak anlamına geleceğini göstermiştir.

Bu metin, General'in kaleminden çıktığı şekliyle yayımlanmıştır; yalnızca tek bir değişiklik yapılmıştır. Hata yaptığı düşünülse bile bunu fazlasıyla telafi eden bir subaya yönelik bir eleştiri metinden çıkarılmıştır. Bu olay, 3. Ordu'nun harekâtları açısından önemli olmadığı gibi, genel askerî gidişat üzerinde de hiçbir etkisi yoktur. Geri kalan bölümler içinse rahatlıkla söylenebilir ki, harekâtın planlanması ve uygulanmasına dair önemli tüm bilgiler General tarafından olduğu gibi aktarılmıştır. Okuyucu yalnızca günlüğün kendine özgü üslubunu ve güçlü kişisel tonunu kaçırabilir. Ancak araştırmacılar emin olabilir ki, günlük bir gün tam hâliyle yayımlansa dahi, bu anlatıya dayanarak yapılan sağlam çıkarımları geçersiz kılacak hiçbir unsur içermeyecektir. Günlük ayrıca gelecekteki askerler için 3. Ordu'nun moral durumuna dair ilave bilgiler sunabilir. Birleşik komuta ve kontrol gibi hayati konular da günlüğün diğer bölümlerinde örneklenmektedir. Bu süreçte, General Patton'ın deneyimlerinden Amerika'nın çıkarabileceği dersler, günlüğün yayımlanmamasıyla kaybolmaz. Patton'ın bireylere yönelik açık eleştirilerinin, askerî güvenliğe katkı sağlamadan yalnızca kişisel hassasiyetleri zedeleyebileceği bir dönemde günlüğün yayımlanmamış olması, anlaşılır ve yerinde bir karardır.

General Patton'ın şaşmaz bir mizahı, askerî tecrübeyle şekillenmiş güçlü bir gözlem gücü ve atlardan yatlara, arkeolojiden etnolojiye uzanan bir ilgi alanı vardı. Gördüğü pek çok şeyi muhakeme ve coşkuyla kaleme alırdı ve mektuplarında çok keyifli bir şekilde kendini anlatırdı. Bu belgeler iki gruba ayrılır: sadece Bayan Patton'ın görmesi gerekenler ve General'in arkadaşlarına göstermekte özgür olduğu, gayet yerinde olarak "açık mektuplar" olarak adlandırılanlar. Şans eseri, "açık mektuplar" ın en etkileyici olanlarından bazıları General Patton'ın Bildiğim Savaş'ta ya çok az yer verdiği ya da hiç yer vermediği harekât dönemiyle ilgilidir. Normandiya'da ortaya çıkan adamı tanıtmak için Afrika ve Sicilya'daki harekâta ilişkin mektupları yayınlamak uygun görülmüştür. Bunlar tam anlamıyla askeri belge olmasa da George Patton'ın nasıl bir insan olduğunu göstermenin yanı sıra kendi içlerinde de ilgi çekicidirler[1].

[1] Bunlar tam olarak askeri belge olmamakla birlikte George Patton'ın nasıl bir insan olduğunu gösterdiği kadar kendi içlerinde de ilgi çekicidirler.

Bu mektupları da içeren Bildiğim Savaş, İkinci Dünya Savaşı'nın tarih yazımında yeri olan bir tür erken dönem anlatıyı temsil etmektedir. Bu kitap, örneğin Jubal A. Early, John B. Hodd, Richard Taylor ve Joseph E. Johnston'ın Güney Konfederasyonu'nun çöküşünden birkaç yıl sonra yayınladıkları anı kitaplarına tekabül etmektedir. Bu ilk Konfederasyon kitapları belgelenmemiş ve bazı açılardan hatalıydı ancak savaşın izlenimleri tazeyken yazıldıkları için büyük tarihi değere sahiptiler.

Amerikalılar 1960 yılı civarında Grant, Sherman ve Sheridan'ın anılarına benzer nitelikte daha bilinçli çalışmalar bekleyebilirler. Gelecekte yayınlanacak bu kitaplardan bazıları, savaştan hemen sonra yayınlanan askeri otobiyografilerden tarihsel açıdan daha doğru olacaktır. Bu konudaki kazanımlar, hafızanın başarısızlıkları ve belirli bir zihin tipinin askerî harekâtların planlanmasında öngörülemeyen bir niyet okuma yönündeki Yolcunun İlerleyişi dürtüsü ile dengelenebilir. 1965 ya da 1970'ten sonra anılar büyüleyici bir hal almaya başlayacaktır. Çok azı değerli olacaktır; çoğu aydınlatmaktan çok kandıracaktır.

O zamana kadar, savaşın önde gelen kişiliklerinin ölçülebilir doğru biyografilerini yazmak mümkün olmalıdır. Bu "hayatlar" için resmi kaynak malzeme o kadar geniştir ki, sadece İkinci Dünya Savaşı'nın daha önemli ordu raporları basılsa, Birlik ve Konfederasyon Ordularının Resmi Kayıtları büyüklüğünde 1000 cilt dolduracağı tahmin edilmektedir. 1941–45 yılları arasındaki raporların kapsamlı bir şekilde yayınlanması düşünülmediğinden, bazı değerli belgeler kaybolabilir ve önümüzdeki yirmi beş ya da otuz yıl içinde bir daha bulunamayabilir. Buna rağmen, liderlerin karakteristiği, biyografi yazarının görevini üstlenebilmesi için yirmi ya da otuz yıl içinde yeterince netleşecektir. Dileriz ki General Patton, öncelikle yetkin bir biyografi yazarının dikkatini çeker ve başkaları da onu kendi hâline bırakır Kazanmayı, entrika çevirmeyi ve bazen de silah arkadaşlarını kışkırtmayı seven bir adamdı. Napolyon'un, askerlerin komutanlarına yemin etmelerini ve sonra da onun üzerine yemin etmelerini sağlayan *causerie de bivou*ac'ı[1] etkileyici davranışlarla yerine getirme görevini her zaman eksiksiz biçimde uyguladı. Liderliğin temel niteliklerinde Patton'ın cesareti insana "Stonewall" Jackson'ı[2] hatırlatır. Ren Nehri'ne doğru ilerleme kararlılığı elbette Sherman'ın

---

1 Ç.N.: "Kamp sohbeti" veya 'kamp ateşi konuşması' anlamına gelen Fransızca deyim. Askerlerin kampta dinlenirken, genellikle komutanları, savaşları ve deneyimleri hakkında yaptıkları gayri resmi ve genellikle renkli sohbetleri ifade eder.

2 Ç.N.: "Stonewall" Jackson, Amerikan İç Savaşı sırasında Konfederasyon Ordusu'nda görev yapan ve özellikle cesareti, disiplin anlayışı ve taktik dehasıyla tanınan General Tho-

Denize Doğru Yürüyüşünü (Savannah Seferi) hatırlatır. Kişisel kayıtları bir Amerikan generalinden geriye kalan en kapsamlı belgeler arasında olan Patton büyük Amerikan askerlerinin statüsüne/arasına girmiştir. Bu bağlamda da büyük bir biyografi için ideal bir konu olmaktadır.

Douglas Southall Freeman
Westbourne, Richmond, Virginia,
26 Temmuz 1947

mas Jonathan Jackson'dır.

BİRİNCİ BÖLÜM
AFRİKA VE SİCİLYA'DAN AÇIK MEKTUPLAR "MEŞALE" HAREKÂTI

Her ne kadar Afrika Seferi ile ilgili aşağıda yer alan bilgiler gerçek savaşla çok az ilgisi olsa da, yazıldığı dönemde sansürün getirdiği kısıtlamalar nedeniyle askerî harekâtın kısa bir özeti belki de okuyucuyu yönlendirmek açısından faydalı olacaktır.

8 Kasım 1942'de Batı Görev Gücü de dâhil olmak üzere üç görev gücü Afrika'nın kuzey kıyısına çıkarma yaptı[1]*. Kara kuvvetlerine Tümgeneral Patton komuta ediyordu ve karargâhları karaya çıktıktan sonra 5. Ordu Karargâhı olarak teşkilatlanması planlanmıştı. Batı Görev Gücü üç görev unsurundan oluşuyordu: Kuzeydeki Tümgeneral Lucien K. Truscott komutasında Lyautey Limanı'na çıkarma yapacaktı; merkezdeki Tümgeneral Jonathan W. Anderson komutasında, Savunma Bakanlığı Halkla İlişkiler Sorumlusu Tümgeneral A. D. Surles bana aşağıdaki hikâyeyi anlattı. Surles, 7 Kasım 1942 akşamı makamı basın tarafından işgal edilmiştir. Haber almak için yalvarmışlar; hatta bazıları görevli subayı tehdit etmiştir. Sonunda biri şöyle demiş: "Hadi çocuklar, Beyaz Saray'a gidelim; orada bize hep iyi davranırlar" gazeteciler de toplu halde makamı terk etmiştir.*

Başkan'ın sekreteri Bay Stephen Early onları Beyaz Saray ofisinin kapısında her zamanki samimiyetiyle karşıladı, içeri davet etti ve oturmalarını istedi. Bu nezaketi gösterdikten sonra, "Bir dakika içinde döneceğim," diyerek müsaade istedi. On beş dakika geçti, ardından yarım saat ve basın mensupları meraklanmaya başladı. Birisi kapıyı denedi, içeride kilitliydiler.

Sonunda Bay Early elinde bir bildiri sallayarak içeri girdi. "Her şey bitti çocuklar!" diye bağırdı. "Askerlerimiz karaya çıktı. Telsizi açın". B. A. P.

Tümgeneral Ernest A. Harmon komutasındaki güney birlikleri Safi'ye çıkarma yaptı[2]*. Ordu hava unsurlarına Tuğgeneral John K. Cannon komuta ediyordu. Görev gücü yaklaşık otuz iki bin kişiden oluşuyordu. Donanma, kara*

---

1 Sonraki emirler bunu değiştirdi.

2 General Patton Fedhala'ya indi.

ve hava kuvvetleri karaya sağlam bir şekilde konuşlanana kadar Amiral H. K. Hewitt'in komutası altındaydı. Amiral, yaklaşık yüz gemiden oluşan konvoyuyla Atlantik'i on dört gün boyunca zikzaklar çizerek geçmiş ve tüm personelin cesur desteğiyle çıkarmaları başarıyla gerçekleştirmiştir.

Çıkarma Fransızlar için tam bir sürpriz oldu ve kayıpların da gösterdiği üzere, çatışmalar çok şiddetli geçti. Fransız Donanması hem denizde hem de karada, sonuna kadar şiddetli ve kahramanca savaştı.

11 Kasım'da, kara birlikleri alarma geçirilip uçaklar hedefin üzerindeyken, Fransızlar "Yeter" işareti vererek Kazablanka'nın olası yıkımından son anda kurtuldu ve bu yıkım ancak bir iletişim mucizesi sayesinde durdurulabildi.

Barış o gün öğleden sonra Fedhala'da imzalandı ve General Patton her iki ulusun kahraman ölülerine, Nazileri yok etmek için omuz omuza savaşmaları dileğiyle kadeh kaldırdı.

Limanın, yolların ve demiryollarının rehabilitasyonuna hemen başlandı ve iki hafta içinde Amerikan birlikleri Fransızları modern silahlar konusunda eğitmeye başladı.

Mart 1943'ün başlarında General Patton'a, Kasserine Geçidi'nde ciddi bir çekilme yaşayan 2. Kolorduya komuta etmesi için Tunus'a gitmesi emredildi. Bu kolordu, General Harold Alexander komutasındaki On Sekizinci Ordu Grubunun bir parçasıydı. Harekâtın amacı, General Rommel'in Gafsa civarındaki geri bölgesini tehdit ederek, General Montgomery komutasındaki İngiliz Sekizinci Ordusu'nun ilerlemesine yardımcı olmaktı. Nisan ayının sonlarında Tümgeneral Omar N. Bradley 2. Kolordunun başına geçti ve General Patton yarıda bıraktığı Sicilya çıkarması planlama işine geri döndü.

Paul D. Harkins

Kuzey Afrika

29 Ekim 1942

Bunu *Augusta* gemisinin kaptanı Gordon Hutchins tarafından gönderiyorum. Bu mesaj eve ulaştığında, olan biten her şey gazetelerde yer alacak. 24 Ekim saat 08.10'da Norfolk'tan başlayan intikalimiz düzenli ve hatasız olmasıyla dikkat çekiciydi. Mayın tarlalarından geçerek taranmış ve işaretlenmiş kanaldan çıktık ve Augusta önderliğinde beş koldan oluşan bir ilerleme düzenine katıldık.

2 Kasım

Bu harekât düzeni şimdiye kadar gördüklerimin en iyisi. Şişmanlamaktan korkuyorum. Her sabah bol bol egzersiz yapıyorum, buna çene çalmak ve kamaramda dört yüz seksen adım (bir çeyrek mil) yürümek de dâhil. Sabahları -muharebe mevzilerinde lastik kemerler ve çelik başlıklar takıyoruz ama benim savaş mevziim kamaram olduğu için acele etmeme gerek yok. Sonra hava aydınlanana kadar köprüye çıkıp kahvaltı ediyorum. Kur'an'ı yeni bitirdim; etkileyici ve derinlikli bir eser.

Herkese kısaltılmış bir harekât direktifi veriyorum: "Buharlı silindir stratejisini kullanın; yani rota ve hareket yönü konusunda kararınızı verin ve buna sadık kalın. Ama taktik olarak, dağılmayın. Zayıf noktalarına taarruz edin. Onları baskı altına alıp manevra üstünlüğü sağlayın."

6 Kasım

Kırk saat içinde muharebeye gireceğim ve elimde sınırlı istihbarat olacak ve anlık olarak çok önemli kararlar vermek zorunda kalacağım, ancak insanın ruhunun sorumlulukla genişlediğine ve Tanrı'nın yardımıyla bunları doğru yapacağıma inanıyorum. Bütün hayatım sanki bu ana hazırlanmakla geçmiş gibi hissediyorum. Bu iş tamamlandığında, kader merdiveninde bir sonraki basamağa yükselmeye hazır olacağımı düşünüyorum. Ben görevimi tam olarak yaparsam, gerisi kendiliğinden gelecektir.

8 Kasım

Dün gece yatağa gittim, giyindim ve 22.30'dan itibaren uyudum. Uyumak zordu. Saat 2'de güverteye çıktım ve Fedhala ve Kazablanka'nın yanı sıra kıyı şeridinin ışıklarını gördüm. Deniz çok sakindi, dalgalı değildi. Tanrı bizimleydi[1].

Şimdiye kadar harika bir gün geçirdik ve sekizden beri sadece bir deniz muharebesine girdik.

Saat 7.15'te Kazablanka'dan altı düşman muhribi çıktı; ikisi yanıyordu.

Massachusetts yaklaşık otuz dakikadır Jean Bart'ı bombardıman altına almıştı. Saat sekizde çıkarmaya katıldım ve botum, beyaz tabancalarım da dâhil olmak üzere tüm eşyalarımızla birlikte iskeleye yanaşmıştı. Onları alması için bir emir eri gönderdim ve o anda Kazablanka'dan bir hafif kruvazör ve iki büyük destroyer çıktı, kıyıya yakın bir yerde kıyıyı geçerek nakliye gemilerimizi ele geçirmeye çalıştılar. Augusta yirmi knot (deniz mili) hıza çıktı

---

[1] Harmon, Safi'yi şafaktan önce ele geçirdi; ancak bu bilgi bize ancak öğle saatlerinde ulaştı.

ve ateş açtı. Top kulesinden açılan ilk ateş, çıkartma botumuzu imha etti; silahlarım dışında tüm eşyalarımı kaybettim. Saat 8.20 civarında düşman bombardıman uçakları nakliye gemilerine taarruz etti ve Augusta onları korumaya gitti. Sonra Fransız gemileriyle tekrar çatışmaya girdik ve yaklaşık üç saat boyunca sıkı ateş ettik. Ana güvertedeyken bir mermi o kadar yakınıma isabet etti ki üzerime su sıçradı ve daha sonra köprüdeyken bir tanesi daha yakınıma isabet etti ama ıslanmayacak kadar yüksekteydim. Hava pusluydu ve düşman sisi iyi kullanıyordu. Sadece onları görebiliyor ve düşmanı denizaltılarımızdan uzak tutmak için büyük zikzaklar ve kavisler çizerek ateş eden gemilerimizin yaptığı manevraları seçebiliyordum.

Amiral Hall, Amiral Hewitt'in Kurmay Başkanı, benim Kurmay Başkanım Albay Gay, Atlantik Filosu Amfibi Çıkarma Gücü Kurmayında görevli Albaylar Johnson ve Ely, yaverlerim Jenson ve Stiller, Çavuş Meeks ve ben saat 12.42'de karaya çıktık ve botumuz gemiden ayrılırken denizciler küpeşteye yaslanıp alkışladılar. Saat 13.20'de sahile vardık ve dalgaların arasında çok ıslandık. Hala büyük bir çatışma devam ediyordu ama hiç mermim yoktu.

Anderson öğlene kadar her iki nehri ve hâkim araziyi ele geçirmiş ve Alman Ateşkes Komisyonu'ndan sekiz kişiyi esir almıştı. Çıkarmayı ancak saat altıda duymuşlardı, yani bu tam bir sürprizdi.

Biz hâlâ Washington'dayken, Albay W. H. Wilbur teslim olma talebinde bulunmak üzere Kazablanka'ya gitmeye gönüllü oldu. İlk dalgada karaya çıktı ve karanlıkta beyaz bir bayrakla Kazablanka'ya gitti. Yolda birkaç kez vuruldu ama Kazablanka'da Fransızlar teslim olmayı reddetmelerine rağmen bayrağını onurlandırdılar.[1]

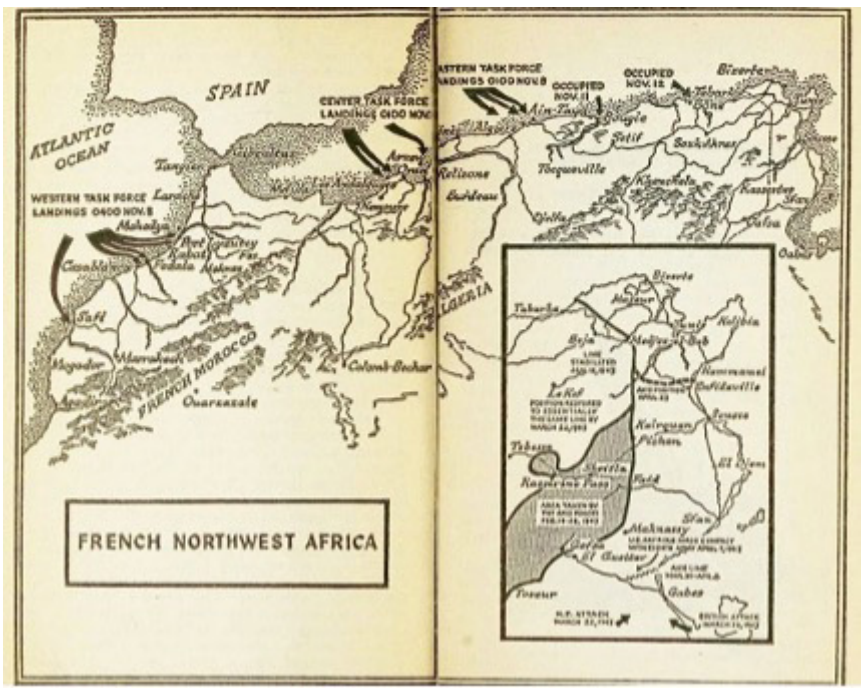
11 Kasım

Kazablanka'ya, 3. Tümen ve takviye bir tank taburuyla taarruz etme kararı aldım. Truscott ve Harmon'un birlikleri yorgundu; bu nedenle riskli bir karardı ama inisiyatifi elimizde tutmamız gerektiğini hissettim. Sonra Amiral Hall deniz topçu ateş desteği ve hava desteğini ayarlamak için karaya güzel haberlerle geldi. Truscott, Port Lyautey'deki havaalanını ele geçirmiş ve üzerinde kırk iki P-40 varmış. Harmon Kazablanka'ya doğru harekete geçti.

Anderson taarruzu şafakta yapmak istiyordu ama ben karanlıkta hata yapmak istemediğim için 7.30'da yaptım. Bu sabah saat 4.30'da bir Fransız

[1] "Meşale" Harekâtı planlanırken, bölgesel verilere göre yıl boyunca yalnızca on iki gün uygun çıkarma günü olarak belirlenmişti.

subayı gelip Rabat'taki kuvvetlerin ateşi kestiğini ve tüm karargâh subaylarının taarruzu iptal etmek istediğini söyledi. Ancak ben devam etmesi gerektiğini söyledim. 1918'de çok erken durduğumuzu hatırladım. Fransız subayını Kazablanka'ya yolladım ve Kazablanka Garnizonu Komutanı Amiral Michelier'e, aksi halde imha edileceğini belirterek derhal geri çekilmesini bildirdim; ancak taarruz saatini açıklamadım. Daha sonra Amiral Hewitt'e, eğer son dakikada Fransızlar çekilirse, telsizle "ateş kes" diyeceğimi bildirdim. Bu 5.30'da oldu. 6.40'ta düşman çekildi. Çok yakındı, çünkü bombardıman uçakları hedeflerinin üzerindeydi ve savaş gemileri ateş etmek için mevzilenmişti. Anderson'a kasabaya girmesini ve eğer biri onu durdurursa karşılık vermesini emrettim. Kimse onu durdurmadı ama 7.30'dan 11'e kadar geçen saatler hayatımın en uzun saatleriydi.

Kuzey Afrika Seferi–Fransız Kuzeybatı Afrika

Saat 2'de Amiral Michelier ve General Nogues, anlaşma yapmak üzere geldiler. Toplantıyı, Fransızları cesaretlerinden dolayı kutlayarak açtım ve şampanya içerek kadeh kaldırarak kapattım. Onlara bir de şeref kıtası verdim, böylece düşene son darbeyi de ben vurmuş oldum.

Nogues ve ben birkaç gün içinde Sultan'ı ziyaret edeceğiz.

Başkomutan ve Kurmay Heyetinin General Nogues ve Fas Sultanına Ziyareti

Batı Görev Gücü Karargâhı
16 Kasım 1942

Hollywood ve İncil'i birleştiren bir şehir olan Kazablanka'dan, saat 9.45'te ayrıldık ve Rabat'a doğru yol aldık. Fedhala'yı geçtikten sonraki arazi şimdiye kadar gördüğüm en uygun tank arazisiydi. Burada piyade için güçlü savunma noktaları oluşturulabilirdi, ancak 105 mm'lik topa[1] karşı etkisiz olan taşlarla çevrili çiftlikler vardı.

Ülke genel olarak Hawaii'nin Kona kıyılarını anımsatıyor. Ağaçlar birbirinin aynısı ve deniz de aynı şekilde mavi. Büyük koyun ve sığır sürülerinin yanından geçtik, hepsi de sıradan cinslerdi. Tüm karayolu ve demiryolu köprüleri "Goons"[2]–en azından kulağa öyle geliyor– adı verilen bir tür Faslı düzensiz birlik tarafından korunuyordu. Siyah-beyaz çizgili bir cüppe giymişler, birkaç yıl önce muhtemelen beyaz olan bir başlık takmışlar ve çok eski tüfekler ve süngülerle donatılmışlar.

Fedhala'yı geçtikten sonra, Donanma-Havacılığının gücü, yolu dolduran tahrip edilmiş kamyonlar ve zırhlı araçlardan sık sık anlaşılmaktaydı. Rabat'a ulaştığımda General Harmon benim için keşif araçları ve tanklardan oluşan bir muhafız birliği sağlamıştı. Ancak General Nogues'in ikametgâhına böyle bir kuvvetle gitmenin benim açımdan gösteriş anlamına geleceğini düşünerek onları geri gönderdim.

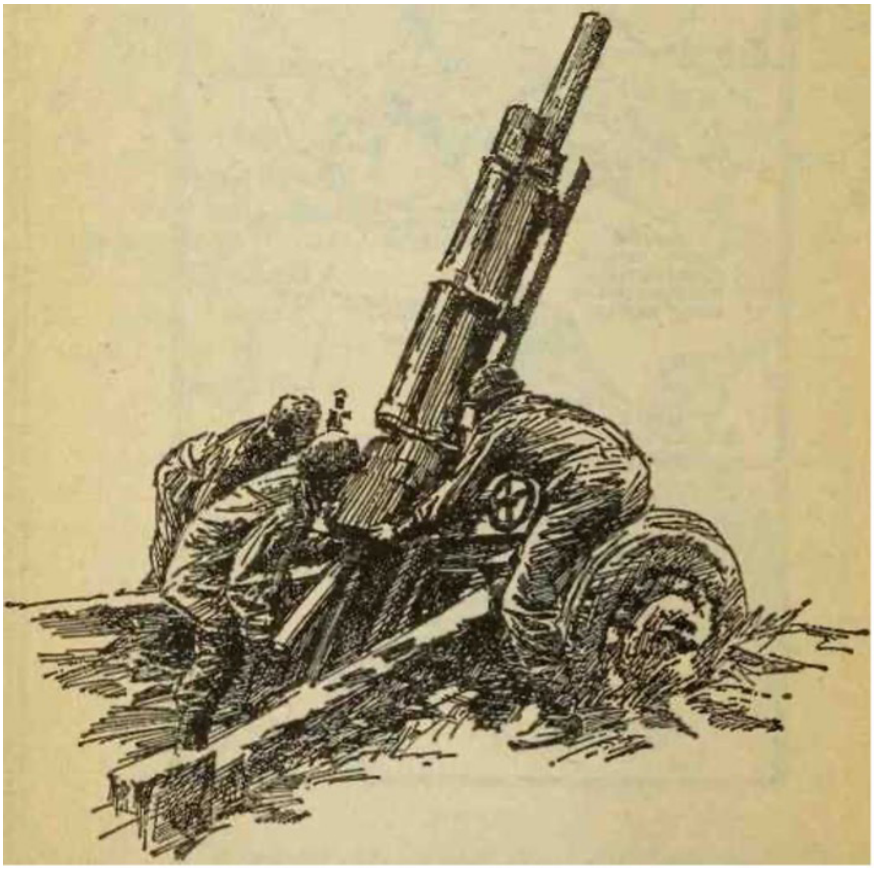
İkametgâha vardığımızda, sadece subayları atlı olan bir tabur Faslı süvari tarafından karşılandık. Ayrıca, Faslı olan Genel Vali'nin beyaz üniformalı ve kırmızı deri teçhizatlı korumaları da vardı. Tabanca ve fişek kesesi çapraz kayışlarla karnın ortasına bağlanmıştı.

Her iki muhafız birliği de çok etkileyiciydi ve her birinin Fransız trompetleri, davulları ve kenarlarında çanlar bulunan pirinç şemsiyelerden oluşan kendi askeri bandosu vardı ve bu şemsiye fırfırlar ve süslemeler çalınırken sürekli olarak dönüyordu.

---

1 Ç.N.: Bu metin boyunca, orijinal İngilizce kaynakta geçen *howitzer* ve *gun* gibi terimler çoğunlukla "top" olarak çevrilmiştir. Türkçe askerî terminolojide "top" genel bir ateşli silah kategorisini ifade ederken, "obüs" (howitzer), bu kategori altında belirli teknik özelliklere sahip bir alt sınıfı tanımlar. Bu nedenle bazı teknik ayrımlar, anlatım bütünlüğü için sadeleştirilmiştir.

2 Goumiers. Ç.N.: Faslı hafif piyade birlikleri. Fransız ordusunun sömürge birlikleridir.

105 mm'lik Obüs

Fransız subaylara görünümleri nedeniyle takdir ettik; bu görünüm, 1914'teki klasik askerî duruş anlayışını yansıtıyordu. Geri çevirdiğim muhafız birliğindeki hafif tanklardan birinin, selam durmakta olan bu görkemli unsurların hepsini kolayca yok edebileceğini düşünmek oldukça acınası bir durumdu.

Konut, Mareşal Lyautey[1] tarafından Elhamra'nın çizgileri üzerine inşa edilmiş güzel bir mermer yapıdır ve General Nogues'in neden buradan ayrılmak istemediğini çok iyi anlayabiliyordum. Bizi çok samimi bir şekilde karşıladı ve Sultan'ın sarayına gitmeden yaklaşık yirmi dakika sohbet ettik.

Birkaç yüz dönümden oluşan saray arazisi, 1300 yılında inşa edildiği

[1] Mareşal Lyautey, 1854–1934. Ç.N.: Fransız mareşali ve sömürge yöneticisi. Fas'ın Fransız mandası altındaki ilk Genel Valisidir.

söylenen yaklaşık yirmi metre yüksekliğinde bir duvarla çevrilidir. Çok eski olduğu kesin olsa da bu konuda ciddi şüphelerim var.

Duvarı geçtikten sonra yaklaşık yarım mil boyunca, görünüşe göre hizmetlilerin ve onların çok sayıdaki neslinin barındığı yerli kulübelerinin arasından geçtik. Sarayın kendisi, bir otomobilin geçmesine izin verecek kadar geniş bir kapıdan girilen, Mağribi mimarisine sahip üç katlı çok büyük beyaz bir binadır.

İçeride, kırmızı paltolar, kırmızı şalvarlar ve beyaz tozluklar giymiş ve silahlarını kuşanmış siyahi birliklerden oluşan saray muhafızları meydanın etrafını tamamen sarmışlardı. Sanırım en az dört yüz kişi vardı.

Attan indik ve davullar, ziller, kornalar ve madeni şemsiyelerle donatılmış bir başka bando takımı büyük bir coşkuyla çalmaya başladı.

İçeri girerken kapının sol tarafında Müslümanların yeşil bayrağı vardı. Kadifeden yapılmış, altın bir bordürü ve ortasında bazı Arapça kelimeler vardı. İkinci kapıdan geçince, kutsal kitaplardan fırlamış gibi bir avluya çıktık; avlu, beyazlar giymiş adamlarla tamamen çevriliydi. Burada bizi Sadrazam, ya da ben öyle sanıyordum, karşıladı. Başlıklı beyaz bir cübbe giymiş ve altına altın işlemeli ipek bir başlık takmıştı. Hayatımda gördüğüm en büyük altın kakmalı dişlere ve dağınık bir sakala sahipti. Sultan'ın nezaket göstererek bizi kabul ettiğini söyledi ki hazırlıklara bakılırsa bu zaten belliydi.

Üç kat merdiven çıktık ve tepeye ulaştığımızda rehberimiz ayakkabılarını çıkardı. Daha sonra sol tarafında on iki havarinin ve bazı yedeklerin, sağ tarafta ise XIV. Louis modeli çok sayıda altın sandalyenin bulunduğu uzun bir odaya girdik.

Zemin şimdiye kadar gördüğüm en kalın ve en güzel halılarla kaplıydı. Odanın sonunda, yükseltilmiş bir platformun üzerinde çok yakışıklı, genç, son derece narin ve hassas bir yüze sahip olan Sultan oturuyordu.

İçeri ilk girdiğinizde durur ve eğilerek selam verirsiniz. Sonra, odanın yarısına kadar ilerler ve işlemi tekrar edersiniz. Daha sonra platformun kenarına kadar ilerleyip 3. kez eğildikten sonra Sultan ayağa kalktı, benimle ve General Nogues ile tokalaştı ve sonra da hepimiz oturduk.

Çok iyi Fransızca bilmesine rağmen Arapça konuşan Sultan, Sadrazam'a beni gördüğüne ne kadar sevindiğini Fransızca olarak söylemesini istedi. Bunun üzerine iki tercüman aracılığıyla kendisiyle konuştum ve halkı ile Fransızların ve bizim yeniden bir araya gelmemizden duyduğum memnuniyeti dile getirerek, tek arzumuzun halkı ve Fransızlarla birlikte düşmana karşı ortak hareket etmek olduğunu söyledim. Fransızca konuşmayı mükemmel

bir şekilde anlayabildiğini, ancak Arapça'ya tercüme edilmesini beklemek zorunda kaldığını görmek çok eğlenceliydi, çünkü onuru yabancı bir dil bildiğini kabul etmesine izin vermiyordu.

İlk konuşma sona erdiğinde, Muhammed'in ülkesinde olduğumuz için Amerikan askerinin Muhammed'in kurumlarına gereken saygıyı göstereceğini umduğunu söyledi. Ona böyle bir emrin Birleşik Devletler'den ayrılmadan önce sıkıca öğretildiğini ve uygulanacağını söyledim. Ayrıca, Amerikan Ordusu da dâhil olmak üzere tüm ordularda bazı akılsız kişiler olabileceğinden, bazı askerlerin yapabileceği herhangi bir saygısızlık olayını bana bildireceğini umduğumu belirttim. Böyle bir olayın yaşanmayacağını ama yaşanırsa da General Nogues aracılığıyla bana ileteceğini söyledi.

Sözlerimi ülkesinin güzelliği, vatandaşlarının disiplini ve şehirlerinin görkemli görünüşü hakkında iltifat ederek bitirdim. Daha sonra ayağa kalktık, tahtından indi, el sıkıştı ve beni çarşamba günü tahta çıkışını kutlamak üzere çaya davet etti. Aslında o gün kendisini ziyaret etmem planlanmıştı ama General Nogues'e, Birleşik Devletler Başkanı'nı ve Müttefik Kuvvetler Komutanı'nı temsil ettiğim için görüşmeye gelmemin uygun olmayacağını bildirmiştim. Beni görüşmeye davet etmesi konumumu takdir ettiğini açıkça gösteriyordu.

Bu konuşma bittiğinde, on iki bilge adam ve onların yardımcılarıyla tanıştık, toplamda on altı kişiydiler. Bunlar Fas'ın çeşitli vilayet ve şehirlerinin Paşalarıydı. Görünüşe göre paşalık ömür boyu süren bir meslek, en kıdemli üye doksan iki yaşında; en kıdemsiz ise yetmiş yaşlarındaydı sanırım. Hepsi beyaz giysiler içinde ve çoraplı ayaklarıyla, komuta etmeye alışkın oldukları belli olan, çok seçkin görünümlü bir grup adamdı.

Daha sonra saraydan ayrıldık ve Kızıl Muhafızlar tarafından tekrar selamlandık. General Nogues'in konutuna geçtik, burada Madam Nogues ve yeğeni tarafından ağırlandık ve en iyi şekilde hazırlanmış görkemli bir öğle yemeği ikram edildi. General Nogues, burada Alman işgali sırasında hiçbir Alman'ın evini işgal etmediğini ya da masasında oturmadığını da ayrıca belirtti.

Yemeğin sonunda kısa bir sohbetten sonra ayrıldık ve saat üçte Kazablanka'ya ulaştık.

Sultan'ın Yıldönümü

Batı Görev Gücü Karargâhı
22 Kasım 1942

Sultan'a yaptığımız ikinci ziyaret, genel olarak ilkine benziyordu; ancak bu sefer ikametgâhtan saraya kadar bir süvari bölüğü bize eşlik etti. Askerler beyaz atlara binmişlerdi. Beyaz pelerinleri ve mavi başlıklarını arkaya atmışlardı; beyaz sarıkları, pirinç düğmeli kırmızı ceketleri ve pirinç tokaları vardı. Aracın her iki yanında birer, biri de arkasında olmak üzere toplam üç subay bizimle geldi. Atlı trompetçiler tüm yolculuk boyunca marş çaldılar.

Saraya vardığımızda bütün bir süvari alayı hazırlanmıştı. Bir bölük mızraklarla donatılmıştı. Bu alay ve muhafız, şimdiye kadar gördüğüm en iyi atlara sahipti. Dış avlunun içinde, kırmızı paltoları, kırmızı fesleri, kırmızı deri teçhizatları ve beyaz şapkalarıyla iri Senegallilerden oluşan Kara Muhafızlar vardı. Aynı şekilde giyinmiş bir bando da Fas'ın ulusal marşını ve Marsilya Marşı'nı çalıyordu.

Bizi karşılayan Sadrazam ya da Müftü bizi iç avluya götürdü ve burada sanki kutsal kitaplarda anlatılan sahnelerden fırlamış gibi ellerinde asalar bulunan çok yaşlı iki beyefendi bizden önce yerini aldı. Bu adamların her birinin gövdesine bağlı bir çeşit fişek kutusu vardı ve ayrıca kırmızı deri bir kın içinde çok uzun kavisli bir de pala kuşanmışlardı.

Taht odası ve dışarıdaki giriş ileri gelenlerle doluydu. Tahttan uzaklaştıkça, kişilerin protokoldeki önemi de azalıyordu. Tahta yaklaştıkça sol tarafta sıralanan yüksek rütbeliler çok güzel giyimli adamlardı ve hepsi de oldukça yaşlı ve iriydi.

Sultan'a, on dört yaşlarındaki oğullarından biri olan Şehzade eşlik ediyordu. Şehzade birinci sandalyeye, Nogues ikinci sandalyeye, ben de 3. sandalyeye oturdum. Bir önceki ziyarette ben birinci, Nogues ise ikinci sandalyede oturmuştu ama bu düzenleme oldukça uygundu. General Nogues daha sonra Fransızca olarak hazırlanmış uzun bir konuşma yaptı ve bu konuşmanın bir kopyası zaten kendisinde bulunan Sadrazam tarafından Arapçaya çevrildi. Daha sonra büyük bir ciddiyetle Sultan'a kendi cevabını –Sultan'ın cevabını– sundu; Sultan bunu okudu ve Sadrazam da Sultan'ın cevabını Fransızcaya çevirdi.

Bu konuşmalar devam ederken, Amerika Birleşik Devletleri'nin çok küçük bir rol oynadığı gerçeğinden giderek daha fazla etkilendim ve Nogues konuşmayı kesip tahtın önünden çekildiğinde, kimseden izin almadan dışarı çıktım ve elimden geldiğince hatırladığım şekliyle şöyle konuştum:

Majesteleri, Birleşik Devletler'in büyük Başkanının bir temsilcisi ve Fas'taki büyük bir askeri gücün komutanı olarak, atalarınızın tahtına çıkışınızın on beşinci yıldönümü vesilesiyle Birleşik Devletler'in selamlarını sunmak ve Majestelerinin ülkesi, Fas'taki Fransız Hükümeti ile iş birliği içinde bizimle çalıştığı ve çabalarımızı kolaylaştırdığı sürece, Tanrı'nın yardımıyla ortak düşmanımız Nazilere karşı kararlı bir zafer elde edileceğine olan inancımızı ifade etmek isterim.

Majestelerinin ve Fas Fransız Hükümeti'[1]nin de bu görüşü paylaştığına inanıyorum. Bu konuda hemfikir olduğumuz sürece, ileriye bakabileceğimiz en parlak geleceğe sahibiz. Majestelerinin büyük seleflerinden birinin ünlü Başkanımız George Washington'a şu anda Tanca'daki Amerikan Misyonunun bulunduğu binaları hediye ettiğini hatırladığımda ve ayrıca büyük Washington'un günlerinden bu yana Fransızlarla olan anlaşma ve dostluğun aynı derecede derin olduğunu hatırladığımda bu karşılıklı anlaşmaya olan inancım artıyor.

Bu vesileyle Majestelerine, tebaasının Amerikalılara gösterdiği iş birliği için iltifat etmek ve ayrıca Majestelerinin askerlerinin mükemmel duruşu ve muhteşem disiplini için derin takdirlerimi bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Sultan'la ilgili ilginç bir nokta da sakal bırakması gerekirken sinekkaydı tıraş olmayı tercih etmesi, bunun için de ya el makası ya da ustura kullanması ve sakalının otuz santimi geçmemesidir. Ayrıca Avrupa kıyafetleri giymemesi gerekiyor, ancak bazı subaylarımız ve çok sayıda Fransız subayı tarafından İngiliz binicilik kıyafetleriyle at sırtında, resmî bir koruma olmaksızın ülke çapında dolaşırken görülmüştür. Fransızca konuştuğundan eminim ve İngilizce konuştuğundan da neredeyse eminim. Hatta Oxford'dan sahte bir isimle mezun olduğuna dair bir söylenti duydum.

Tahta çıkış kutlamalarının yapıldığı öğleden sonraki çaya neredeyse önemli herkes katıldı. Ben gidemediğim için General Harmon'dan benim yerime katılmasını istedim. Çay sırasında bazı çığlıklar ve ardından iki el silah sesi duyuldu. Sultan mazeret bildirerek büyük bir vakarla dışarı çıktı ve bir süre sonra geri döndü. General Nogues merakla ne olduğunu sordu. Müzedeki panterlerden birinin yirmi metrelik olağanüstü bir sıçrama yaptığını ve bir delikten geçerek haremdeki hanımlardan birini yemeye başladığını, ancak

[1] Ç.N.: 1912 Fes Antlaşması ile kurulan ve 2 Mart 1956 tarihinde Fas'ın bağımsızlığını ilan etmesine kadar süren Fransa'nın bir himaye yönetimidir.

BİLDİĞİM SAVAŞ

II. Dünya Savaşı'nın efsanevi komutanı General George S. Patton Jr., askerî dehasını ve savaşın acımasız gerçeklerini *Bildiğim Savaş*'ta tüm çıplaklığıyla gözler önüne seriyor. Bu hatırat, sadece bir askerin günlükleri değil aynı zamanda bir stratejistin zihinsel haritası ve bir liderin çelik iradesinin belgesi.

Patton'ın kendine özgü liderlik tarzı, disipline verdiği önem, cesur inisiyatifleri ve "hız, ataklık, baskın" felsefesiyle savaşın seyrini nasıl değiştirdiğine tanık olacaksınız. Normandiya'dan Ardenler'e uzanan soluksuz ilerleyişinde aldığı kritik kararlar ve savaşın yıkımına dair sarsıcı gözlemleri, onu diğer komutanlardan ayıran temel özellikler.

Bu eser; savaş liderliğine, askeri stratejiye ve insan doğasına dair derinlemesine bir keşif. Kendine özgü anlatımıyla sizi savaşın kalbine götüren *Bildiğim Savaş*, yalnızca bir tarihsel belge değil aynı zamanda çağları aşan bir liderlik dersi.

Savaşın sadece taktiklerden ibaret olmadığını, aynı zamanda bir irade çarpışması olduğunu anlamak için bu kitabı okumalısınız!

ISBN: 978-625-9664-18-7
9 786259 664187
Kitapseyleri Kitappad Kitaplobi

HARP SANAT